

Верховний
Суд

Штучний інтелект і судочинство

Василь Крат,
суддя Верховного Суду
кандидат юридичних наук, доцент

6 грудня 2024 року

Джерела

Трохи про приватне право в судовій практиці (за матеріалами публікацій в соціальній мережі Facebook за 2021 рік) / Редактор та упорядник В. І. Крат. – Київ, 2021. 234 с. URL: <https://t.me/glossema/2>

Трохи про приватне право в судовій практиці (за матеріалами публікацій в телеграм-каналі «Трохи про приватне право» за 2022 рік) / Автор та редактор В. І. Крат. – Київ, 2022. 444 с. URL: <https://t.me/glossema/727>

Трохи про приватне право в судовій практиці (за матеріалами публікацій в телеграм-каналі «Трохи про приватне право» за 2023 рік) / Автор та редактор В. І. Крат. – Київ, 2023. 662 с. URL: <https://t.me/glossema/1451>

Трохи про право іпотеки. Автор та редактор В. І. Крат. – Київ, 2024. 133 с.

Крат В., Голубовський І. Штучний інтелект і судочинство. Юридична газета. Опубліковано в № 3 (781) URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/shtuchniy-intelekt-i-sudochinstvo.html>

Штучний інтелект в судочинстві:

1. Використання штучного інтелекту в судочинстві
2. Спори пов'язані зі штучним інтелектом

Трохи про штучний інтелект і дезінформацію

The Dutch Data Protection Authority опублікувало про ризики, пов'язані зі штучним інтелектом.

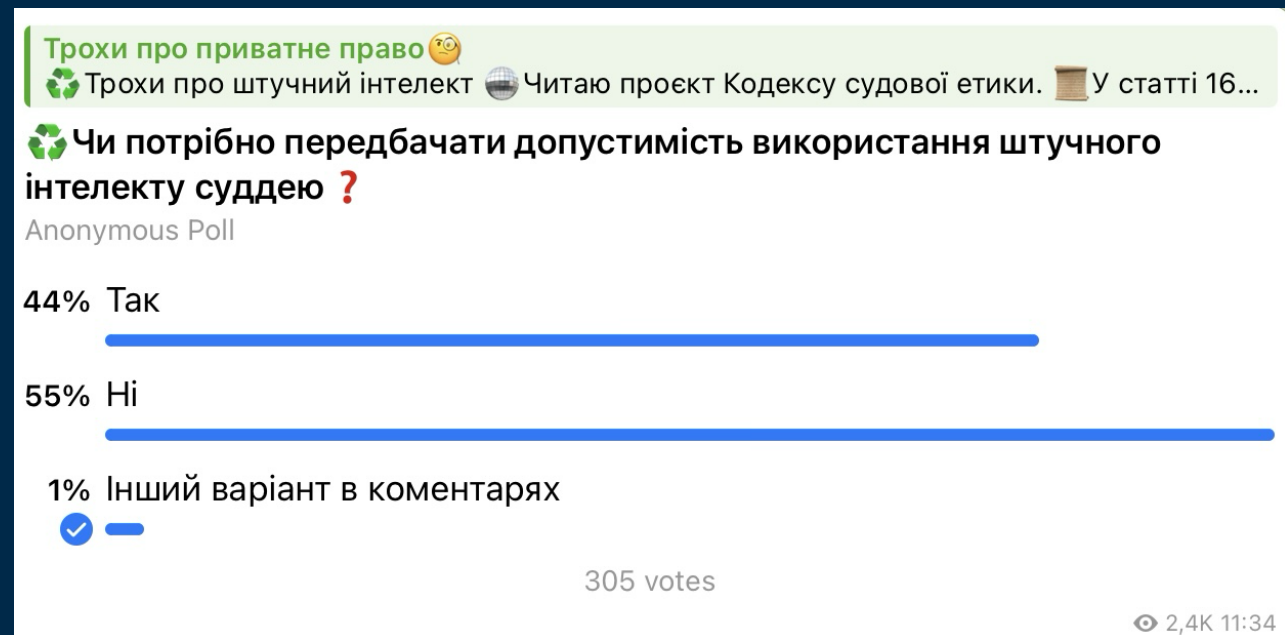
Зокрема, розглядаються ризики, пов'язані з використанням штучного інтелекту в наданні інформації в Інтернеті. Системи штучного інтелекту, що стоять за соціальними мережами та пошуковими системами, мають значний вплив на інформацію, яку споживають люди, що може формувати їх сприйняття реальності. Поява генеративного ШІ створює нові ризики дезінформації і щоб зменшити ці ризики, важливо, щоб люди розуміли, як працюють системи рекомендацій, і мали можливість їх налаштувати або відключити.

Кодекс судової етики.

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>

Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це не впливає на незалежність та неупередженість судді, не стосується оцінки доказів і процесу ухвалення рішень та не порушує вимог законодавства.

Трохи про штучний інтелект при підготовці процесуальних документів

В США Окружний суд Західного округу Північної Кароліни в червні 2024 року штучного інтелекту при підготовці процесуальних документів.

Вказується, що брифінги та меморандуми, підготовлені з використанням платформ (ШІ) (наприклад, ChatGPT), посилили занепокоєння Суду щодо надійності та точності поданих документів. Зокрема, Суд занепокоєний тим, чи були належним чином перевірені адвокатами або сторонами, які подавали документи, фактичні та юридичні цитати або посилання в судових матеріалах. З країни надходило кілька повідомлень про те, що суди отримували документи, які містили вигадані цитати з судових справ та непідтверджені аргументи, отримані з джерел у сфері штучного інтелекту. Цей наказ має на меті зменшити ці занепокоєння за допомогою наступних вимог.

Трохи про штучний інтелект при підготовці процесуальних документів

Усі адвокати та особи, які подають позовні заяви, мають подавати разом з будь-яким документом або меморандумом, що подається до Суду, засвідчення, в якому має бути зазначено, що:

при проведенні досліджень для підготовки цього документа не використовувався штучний інтелект, за винятком штучного інтелекту, вбудованого в стандартні онлайнві джерела юридичних досліджень Westlaw, Lexis, FastCase та Bloomberg;

кожне твердження та кожне посилання на джерело, що міститься в цьому документі, було перевірено адвокатом у цій справі та/або помічником адвоката, який працює за його/її вказівкою (або стороною, яка подає заяву), на предмет точності пропозиції, для якої воно пропонується, та наведеного посилання на джерело.

Трохи про використання штучного інтелекту при розгляді справи

В Австралії звернувся до уповноважених органів, оскільки адвокат визнав порушення професійних стандартів, яких очікують від адвоката в цьому суді, своєю поведінкою, яка полягала в тому, що він надав суду перелік та резюме прецедентів, яких не існує, сформований без розкриття джерела інформації, наданої суду, та без перевірки її достовірності.

Суд вказав, зокрема, що:

Наприклад, у керівних принципах, виданих Верховним судом штату Вікторія та Окружним судом штату Вікторія, підкреслюється, що:

Сторони та фахівці, які використовують інструменти штучного інтелекту в судовому процесі, повинні переконатися, що вони розуміють, як працюють ці інструменти, а також їхні обмеження;

Трохи про використання штучного інтелекту при розгляді справи

Використання програм штучного інтелекту не повинно опосередковано вводити в оману іншого учасника судового процесу (включно з судом) щодо характеру будь-якої виконаної роботи або контенту, створеного цією програмою. Зазвичай сторони та їхні юристи повинні розкривати один одному інформацію про допомогу, надану програмами ШІ у виконанні юридичного завдання;

Використання ШІ для допомоги у виконанні юридичних завдань має підпорядковуватися зобов'язанням юристів-практиків під час ведення судових процесів, зокрема зобов'язанню бути відвертими перед судом;

Трохи про використання штучного інтелекту при розгляді справи

Важливо, що в контексті цього питання керівні принципи, видані Верховним судом та Окружним судом Вікторії, пояснюють, що генеративний штучний інтелект та великі мовні моделі створюють вихідні дані, які не є продуктом аргументації і не є інструментом юридичного дослідження. Генеративний ШІ не звільняє відповідального юриста-практика від необхідності здійснювати судження та професійні навички під час перегляду остаточного продукту, який буде надано суду;

В інтересах громадськості Рада з юридичних послуг штату Вікторія та Уповноважений повинні бути обізнані з питаннями професійної поведінки, що виникають у цій справі, враховуючи все більш широке використання інструментів штучного інтелекту юристами-практиками в судових процесах в цілому.

Трохи про штучний інтелект і бази судових рішень

В Канаді Canadian Legal Information Institute пред'явив до Caseway, що використовує штучний інтелект у сфері юридичних досліджень.

Canadian Legal Information Institute зазначає, що:

Caseway незаконно використовує його оброблені судові рішення для створення своєї бази даних;

дані захищені авторським правом, оскільки включають значну редакторську роботу, як-от каталогізація та обробка судових матеріалів для більш зручного використання.

Штучний інтелект у судовій системі Індії

Верховний суд Індії використовує штучного інтелекту (ШІ) у перекладі судових документів, а також у правових дослідженнях, автоматизації процесів тощо. З лютого 2023 року ШІ також використовується для транскрибування усних аргументів, особливо у справах Конституційної палати.

Для контролю за перекладом важливих рішень Верховного та Вищих судів на місцеві мови було створено Комітет на чолі з суддею Верховного суду Індії. Комітет проводить регулярні зустрічі з підкомітетами судів, до складу яких входять судді, з метою прискорення процесу перекладу.

DABUS дістався вже до Японії

Токійський суд відхилив позов американського інженера щодо винаходу, згенерованого штучним інтелектом, заявивши, що винахідниками, передбаченими Патентним законом, можуть бути лише фізичні особи.

У рішенні суду зазначено, зокрема, що:

в Патентному законі є положення, які базуються на припущенні, що заявник на патент є фізичною особою;

багато інших країн з обережністю ставляться до того, щоб вважати ШІ винахідниками;

в разі визнання винаходів, створених штучним інтелектом, можна буде розробити окрему систему, яка буде відрізнятися від існуючого Патентного закону;

беручи до уваги зміни, які штучний інтелект принесе в суспільство і економіку, було б доцільно провести національні дебати і вирішити це питання на законодавчому рівні.

В грудні 2023 року американська газета The New York Times подала позов про відшкодування шкоди до розробника штучного інтелекту Open AI (чат-боту ChatGPT).

The New York Times вважає, що Open AI порушило авторські права при навчанні чат-боту ChatGPT, оскільки для цього використовувалися мільйони унікальних статей газети.

Цікавий кейс розглядався судом в США (STEPHEN THALER, Plaintiff, v. SHIRA PERLMUTTER, Register of Copyrights and Director of the United States Copyright Office, Case 1:22-cv-01564-BAH) щодо можливості зареєструвати авторські права на твір образотворчого мистецтва створений штучним інтелектом.

Суд в позові відмовив, оскільки людська авторська складова є суттєвою частиною дійсної претензії на авторське право.

В США актори пред'явили колективний позов до компанії, що розробляє моделі штучного інтелекту за неправомірне використання голосів.

В позові стверджується, що компанія без дозволу використовувала голоси акторів для створення синтетичного вокалу під час мільйонів озвучувань.

8 травня 2024 року Палата представників штату Колорадо (США) законопроект

Законопроект вимагає від розробників систем штучного інтелекту (ШІ) з високим ступенем ризику інформувати споживачів про те, що такі системи розгорнуті, надавати споживачам заяву, що розкриває мету системи, характер рішення, контактну інформацію про розробника, а також чіткий опис компонентів системи та їхньої ролі в процесі прийняття рішень.

Розробники мають надавати споживачам інформацію про їхнє право відмовитися від обробки персональних даних для цілей профілювання. Ця інформація повинна надаватися в чіткій і легкодоступній формі. Система ШІ з високим ступенем ризику визначається як система, розроблена або суттєво модифікована для прийняття рішень, що впливають на доступ споживачів до різних аспектів їхнього життя, зокрема засобів кримінального правосуддя, освіти, працевлаштування, товарів і послуг першої необхідності, фінансових і кредитних послуг, державних послуг, охорони здоров'я, житла, страхування або юридичних послуг, а також на їхню доступність, вартість або умови надання.

Верховний
Суд

Трохи про приватне право:
<https://t.me/glossema>

Дякую за увагу!